

УДК 354:339.923:061.1

**ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ
ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ**

*О. Коєв, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
К. Яценко, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет*

Досліджено і обгрунтовано пріоритетні напрями логістичної діяльності

сільськогосподарських підприємств. Досліджено сутність практичних рекомендацій щодо впровадження логістики у бізнес середовище аграрного сектора з метою їх успішного ведення бізнесу.

Ключові слова: логістика, логістична діяльність, логістична система, логістичний підхід, аграрний сектор.

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку ринкових можливостей аграрного сектора впровадження логістики має важливе значення і передбачає забезпечення конкурентоспроможності бізнес-середовищу аграріїв, а також задоволення потреб споживачів. Розвиток логістики в аграрному секторі пов'язаний із організаційно-правовою формою власності сільськогосподарських підприємств і має за мету покращення виробничо-збутового процесу господарської діяльності з метою отримання економічних переваг.

Результати від господарської діяльності залежать від зменшення витрат і від ціни того чи іншого ресурсу, що призводитиме до нарощування прибутку. Таким чином зростання фінансових результатів від господарської діяльності підприємств взаємозалежне із ціною товару і транспортними витратами.

Налагодження логістичної діяльності в аграрному секторі є актуальним питанням так як логістична система підприємств є передумовою успішного ведення аграрного бізнесу.

Розвиток логістичної діяльності в аграрному секторі обґрунтовано у роботах українських науковців, з-поміж яких: Гаджинський А.М. [1], Смірнова І.Г., Косарева Т.В., Клімова І.Г. [4], Вольнова О.М., Ворожейкіна Т.М., Хільчевська І.Г., Величко О.П., Даниленко А.С., Божидарнік Т.В., Божидарнік Н.В., Марченко О.М., Струк Н.Р. [5], Сергєєв В.І. [3], Шубравський О.В. та інших авторів.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування пріоритетних напрямів логістичної діяльності сільськогосподарських підприємств, а також наукове обґрунтування практичних рекомендацій щодо впровадження логістики у бізнес середовище аграрного сектора з метою їх успішного ведення бізнесу.

Виклад основного матеріалу. Глобалізаційні зміни і тенденції мають значний вплив на світове ринкове середовище, тому сучасні підприємства мають за мету пристосуватись до змін попиту. Адаптація є одним із напрямів перспективної діяльності сільськогосподарських підприємств, у яких застосовується логістичний підхід у веденні бізнесу.

Логістика передбачає процеси управління достатнім та ефективним (витрати та час перебігу) потоки сировини, матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції, послуг, фінансів та супроводжувальної інформації від місця виникнення цього потоку, до місця його споживання (включаючи приймання, відправлення, внутрішнє і зовнішнє переміщення) з метою повного задоволення потреб споживачів [1].

Логістичний напрям діяльності підприємств аграрного сектора зумовлює використання концепції та інструментарію логістики у сфері матеріального забезпечення їх основної діяльності – через оптимізацію процесів закупівель основних засобів виробництва та інших матеріалів з метою створення в сільськогосподарських підприємствах логістичних інформаційних систем і

застосування інструментарію інформаційної логістики [4].

Таким чином перспективи у раціональному логістичному забезпеченні бізнес-середовища аграрного сектора передбачає досягнення економічних результатів, враховуючи певні інтереси споживачів та мінімізації витрат.

Однією з основних функціональних сфер, придатних для застосування інструментарію логістики, є основна діяльність сільськогосподарських підприємств, щодо якої можна застосовувати інструментарій виробничої (внутрішньовиробничої) логістики для вирішення питань оптимізації розмірів сільськогосподарських підприємств, визначення потреби підприємства в основних засобах виробництва, організації продуктивного використання основних засобів, забезпечення технічного обслуговування та ремонту машин, будівель, обладнання тощо.

Сьогодні логістика представляє пов'язуючу функцію між підрозділами підприємств, яка об'єднує в єдине ціле найважливіші функціональні області підприємства: постачання, виробництво і збут (рис. 1.).

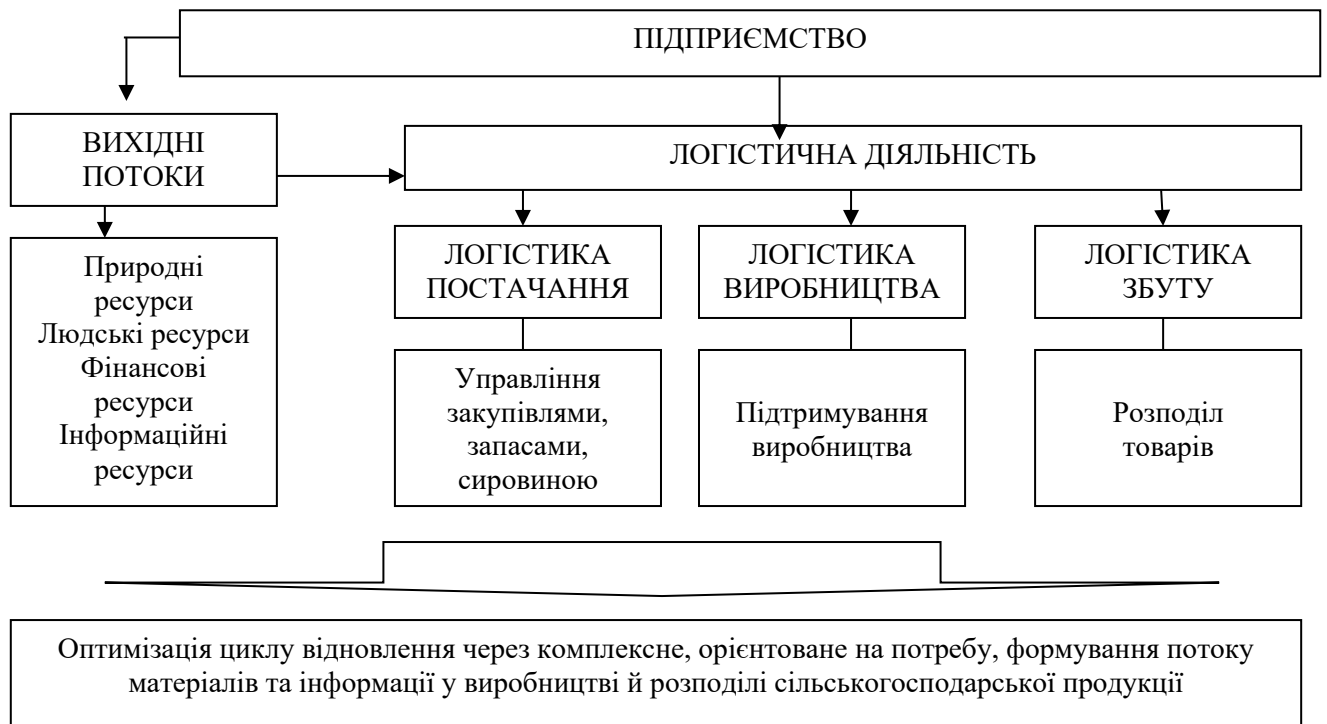

Рисунок 1 - Логістика у системі підприємства

Джерело: представлено авторами

Логістичний напрям діяльності підприємств аграрного сектора логічно зумовлює використання концепції та інструментарію логістики у сфері матеріального забезпечення їх основної діяльності – через оптимізацію процесів закупівель основних засобів виробництва та інших матеріалів з метою створення або оновлення парку машин, обладнання, необхідних для виконання виробничого процесу відповідно до агротехнічних вимог.

Агрологістика – новий прикладний напрям логістики, пов'язаний із застосуванням її положень і методів у сфері аграрного виробництва. В Україні агрологістика перебуває на початковому етапі розвитку. Разом із тим у розвинених країнах світу – США, Канаді, Західній Європі, Австралії, та інших

країнах - давно оцінили високу ефективність використання логістичних підходів в агробізнесі. Сьогодні у багатьох країнах Європейського союзу урядові структури беруть на себе ініціативну роль під час впровадження логістичних підходів діяльності аграрних підприємств [3].

Метою логістики є оптимізація циклу відтворення через комплексне, орієнтоване на потребу, формування потоку матеріалів та інформації у виробництві і розподілі продукції. Управління потоковими процесами, їх перетворення й інтеграція – нова форма управління, котра перевершує традиційні як за рівнем творчого потенціалу, так і за ефективністю кінцевих результатів. Логістику як наукову основу управління потоковими процесами застосовують не лише у промисловості, торгівлі й на транспорті, а й у сфері послуг, банківській і страховій справі, організації після продажного сервісу, у комунальному господарстві, туризмі, сільському господарстві [1].

Отже, логістична діяльність аграрного сектора представляє ефективне управління товарорухом сільськогосподарської продукції від місця її безпосереднього збору до кінцевого споживача. А адаптація логістичної системи до ринкового середовища пропонує нові системи постачання, відкриваючи нові транспортні коридори і партнерські відносини.

Вихідною умовою формування структури служби логістики на підприємстві є переконання його керівництва у зосередженні усіх логістичних функцій в одній організаційній структурі господарюючого суб'єкта, що забезпечить ефективне управління бізнес-процесами, аналіз витрат та збитків, а також прийняття управлінських рішень, які спрямовані на оптимізацію витрат. За таких умов менеджери повинні бути переконані у тому, що інтеграція логістичних функцій призведе до покращення кінцевих результатів виробничо-господарської діяльності підприємства у цілому.

Висновок. Ефективність логістичної діяльності на підприємстві може виявлятися: в оптимальній організації постачальницької, виробничої і збутової діяльності підприємства; у скороченні логістичних витрат; в оптимізації в матеріальних, фінансових та інформаційних потоків; у виробництві конкурентоспроможної продукції; у виході на нові ринки; у науково-технічних досягненнях.

Вважаємо, що логістична діяльність має всі конкурентні переваги, що включає складові для подальшого нарощування і використання потенціалу зростання аграрного бізнесу. Таким чином зростання готової продукції, технологічне оновлення у сільському господарстві, поліпшення технологій вирощування і збирання виходу продукції з одного гектара передбачається удосконаленням напрямів логістичної складової, враховуючи оптимізацію витрат на кожному етапі і у кожному процесі. Впровадження науково-методичних підходів і напрямів логістичної діяльності в аграрному секторі є нагальною вимогою часу у сучасних економічних умовах ефективної господарської діяльності.

Список літературних джерел:

1. Гаджинский А.М. Логистика: Підручник для вищих і середніх спеціальних навчальних закладів. - 2-е вид. - М. : ІОЦ "Маркетинг", 1999. - 228 с.
2. Миротин Л.Б., Ташбаев И.Э. Логистика для предпринимателя: основные понятия, положения, процедуры: Уч. Пособие - М: Инфра-М, 2002. - 252 с.
3. Сергеев В.І. Логістика в бізнесі (5 шт.)
4. Клімова І.Г. Проблеми та передумови використання логістики в Україні І.Г. Клімова // Держава та регіони. – 2006. - № 3. – С. 143-147.
5. Струк Н. Р. Управління постачанням в логістичних системах підприємств АПК : практичний аспект / Н. Р. Струк // Вісник Львівського державного аграрного університету : економіка АПК. – 2006. - № 13. - 794 с.

О. Коев, К. Yatsenko. THEORETICAL RATIONALE OF PRIORITY AREAS OF LOGISTIC ACTIVITIES IN THE AGRARIAN SECTOR.

Priority directions of logistic activity of agricultural enterprises are investigated and substantiated. The essence of practical recommendations on the introduction of logistics in the business environment of the agricultural sector with the purpose of their successful business is investigated.

Key words: *logistics, logistic activity, logistic system, logistic approach, agrarian sector.*

Науковий керівник – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування **Бобровська Н.В.**
Миколаївський національний аграрний університет